

Nr 449.

Av herr **Werner**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 323, med förslag till förordning med särskilda bestämmelser beträffande taxering för inkomst av under år 1943 stormfälld skog.

I förslag till förordning med särskilda bestämmelser angående taxering för inkomst av under år 1943 stormfälld skog hemställer Kungl. Maj:t i proposition nr 323, att skattskyldig, som åtnjutit inkomst av under sagda år stormfällt virke, skall, under vissa förutsättningar och villkor, åtnjuta uppskov med taxering till kommunal inkomstskatt samt statlig inkomst- och förmögenhetsskatt för nämnda inkomst.

Såsom villkor för uppskov skall emellertid gälla, att den skattskyldige, innan deklARATION för ifrågavarande beskattningsår skall avgivas, å särskilt konto hos riksbanken, eller efter medgivande från riksbanken, å annan likvärdig disposition insatt det belopp för vilket uppskov önskas. Vidare föreslås, att sådant uppskov ej må meddelas, där bruttointäkten av den stormfällda skogen understiger 8 000 kronor, och må insättning i riksbanken ej avse belopp understigande 5 000 kronor. Belopp, som uttages — dock ej mindre än fjärdedelen — skall upptagas såsom bruttointäkt av skogsbruk för det beskattningsår då uttag sker, dock att vad som ej uttagits före utgången av år 1947 skall av riksbanken återbetalas till insättaren och beskattas.

Propositionen utgår alltså ifrån att det ofrivilliga virkesuttag, varom här är fråga, i de flesta fall utgör ett ingrepp i det skogligen produktionskapitalet, alltså en realisationsmässig minskning av ett virkesförråd, vilket uppsamlats genom flera års tillväxt och vid en normal avverkningsplan även kommit att fördelas på ett flertal beskattningsår.

Den fördelningsprincip, på vilken propositionen bygger, är fullt riktig och bör kunna godtagas rörande den skogsintäkt, som återstår sedan den skattskyldige erhållit det avdrag för minskning i skogsingångsvärde, till vilket han kan visa sig vara berättigad.

Vissa starka erinringar kunna däremot resas, särskilt i två avseenden, emot själva utformningen av Kungl. Maj:ts förslag.

Den första invändningen riktar sig emot den stipulerade förutsättningen att realisationsintäkten skall deponeras och bindas för viss tid framåt samt beskattas i mån av uttag. Själva förfaringssättet att såsom förutsättning för en medgiven rätt framtaga skogsägaren den fulla dispositionen av viss del av hans egentliga fastighetskapital inger betänkligheter. Än mera betänklig är dock den uppenbara skillnad i möjligheten att tillgodogöra sig den före-

slagna skattelättnad, som ovillkorligen måste uppstå emellan den välsituerade och den ekonomiskt svage skattskyldige. Medan den förre utan olägenhet kan undvara sitt kapital och till fullo utnyttja skattefördelningen, tvingas däremot den senare, som på grund av olika omständigheter måste på en gång förfoga över sin realisationsintäkt, att skatta för hela beloppet, tyvärr även i en del fall där kapitalrealisationen vid sakkunnig utredning skulle visat sig vara helt skattefri. Det är denna i verkligheten reella olikhet emellan de skattskyldige, varvid skattetrycket drabbar den skattskyldige i en mot bärkraften omvänd ordning, som icke står i överenskommelse med vedertagen beskattningsprincip. Även om det kan invändas, att om skogen stått kvar på rot, varvid kapitalet i viss mån äger motsvarande bundenhet, så uppstår dock en betydande skillnad sedan kapitalet lösgjorts i penningar, vilka kanske behöva investeras i driften. Det är att märka, att kapitaluttaget skett emot skogsägarens vilja och att han torde vara förhindrad att de närmaste åren verkställa avverkning och således icke kan från en påräknad skogsinkomst göra sina avdrag för försörjningsbörd, skuldräntor m. m. gällande, alltså berövats en viss inkomstkälla.

I förut i ämnet avlämnad motion II: 371 har jag föreslagit, att en fördelning av realisationskapitalet skall kunna ske på de närmast följande åren efter i huvudsak samma regler, som gälla för eftertaxering, en uppdelning i förhållandet mellan årstillväxtens och virkesuttagets storlek. Om exempelvis ett skogsskifte innehåller en areal av 50 hektar med bonitet 3, kan tillväxten beräknas till cirka 150 kbm per år. Utgör nu stormfällningen 300 kbm eller två års tillväxt och den skattskyldige redan förut under året avverkat 150 kbm, alltså tillhoppa 450 kbm, bör bruttointäkten liksom omkostnaderna för hela uttaget kunna uppdelas på de tre taxeringsåren 1944, 1945, 1946. Härigenom skulle alltså stormfällningsintäkten i ifrågavarande fall upptagas till taxering under de två taxeringsåren 1945/46, i annat fall åren 1944/45.

Den andra mycket starka invändningen vid ett bifall till propositionen ligger i den begränsning av skatteförmånen till endast de större skogsägarna, som följer av bestämmelsen att bruttosumman skall utgöra minst 8 000 kronor och depositionsbeloppet minst 5 000 kronor. Med denna bestämmelse har helt enkelt huvudparten av bondeskogsbruket i landet uteslutits. En dylik begränsning till endast ett fåtal större skogsägare skulle innebära en påtaglig orättvisa mot de mindre skogsägarna och skapa en olikhet inför givna författningar, vilket bör undvikas. Skulle oaktat de besvärligheter av många slag, som ovillkorligen vidlåda det av Kungl. Maj:t förordade depositions-systemet, detta ändock vinna riksdagens bifall, böra de av Kungl. Maj:t föreslagna spärrgränserna sänkas från respektive 8 000 à 5 000 kronor till 2 500 à 1 500 kronor.

Med de invecklade och principiellt viktiga frågor, som äro förenade med propositionen, torde det icke vara möjligt att i den anhopning av arbete, som

nu ligger på riksdagens bord, ägna densamma nödig granskning, utan torde behandlingen av densamma böra uppskjutas till en eventuell höstriksdag eller till början av 1944 års lagtima riksdag, då bestämmelser i ämnet icke nödigtvis behöva föreligga före den 1 februari 1944.

Med hänvisning till det ovan anförda och vad jag anført i motion II: 371 får jag hemställa,

att riksdagen vid behandling av Kungl. Maj:ts proposition nr 323 angående taxering av stormfälld skog måtte angående fördelningsbestämmelserna utforma dessa i huvudsaklig överensstämmelse med ovan angivna principer,

eller att om tiden ej medgiver utarbetande av nödig lagtext hos Kungl. Maj:t begära nytt förslag i angiven riktning att föreläggas senast början av 1944 års riksdag, eller att om detta icke kan bifallas de av Kungl. Maj:t som undre gräns för skatteuppskovet föreslagna spärrbeloppen 8 000 à 5 000 kronor måtte sänkas till respektive 2 500 à 1 500 kronor,

samt att under propositionens behandling måtte beaktas de synpunkter, som anförts härovan och i motion II: 371.

Stockholm den 8 juni 1943.

Osc. Werner.
